

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949 október 8, szombat.

VI. ÉVFOLYAM, 234. SZAM

„Soha nem felejtjük el, hogy a Szovjet Hadsereg hős katonáinak temérdek vére hullott azért, hogy végre szabadok lehessünk és méltó helyet foglalhassunk el a népek nagy béketáborában“

A román és magyar dolgozó nép együtt áldozott Aradon a 13 vértanu emlékének

ARAD. — (Kiküldött munkatársunk telefonjelentése). Felejthetetlen és kegyetes ünnepek keretében emlékeztek meg október 6-án, esütörtökön az aradi 13 vértanu kivégzésének 100-ik évfordulójáról.

Már a kora reggeli órákban hatalmas tömeg vonult fel vörös és nemzetiszíni zászlóerdőben az aradi 13 vértanu kivégzésének színhelyére emelt emlékmű elé.

A gyárak, az intézmények dolgozói, a Hadsereg kivезényelt díszszázada és képviselői, az iskolák tanulói, a tantestület, vörös nyakkendős pionirok felvirágozott dolgozó földműves küldöttség és a környező falvak kiküldöttjei az aradi vár egykori vesztőhelyére jöttek el, hogy kegyelettel emlékezzenek meg a bécsi udvar önkényével és a magyarországi reakció aljas árulásával vérbefojtott szabadságharc vértanúiról.

Az aradi 13 kivégzésének helyén emelt emlékmű körül román és magyar nemzetiszíni és vörös zászlókat lengetett az októberi szellő. A száz év előtti ködös reggel helyett bágyadt őszi napsugár melegítette fel a nép szabadságáért harcoló hősök vérével áztatott földet.

Harmincezer főnyi ünneplő tömeg

Délelőtt fél 11-kor 30 ezer ember lelkes éljenzése közepette megérkeztek a vár vesztőhelyére a Magyar Népköztársaság kormánya küldöttségének tagjai: Nogrády Sándor altábornagy, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Bizottságának tagja, helyettes honvédelmi miniszter, Solvay Mihály vezérőrnagy, Borffy György vezérőrnagy, Otta István ezredes, a Petőfi Katonai Akadémia parancsnoka, Uszta Gyula ezredes, Mihálffy Ernő nemzetgyűlési képviselő, a Külföldi Kulturális Kapcsolatok Intézetének elnöke, Szabó Piroska, nemzet-

gyűlési képviselő, az Elnöki Tanács tagja, Molnár Erik egyetemi tanár, Gergely Sándor író, a Magyar Népköztársaság Írószövetségének elnöke, Horváth Béla százados.

A román küldöttség tagjai: Ranghet Josif, az RMP Központi Vezetősége Politikai Irodájának helyettes tagja, Parvulescu M. altábornagy, helyettes nemzetvédelmi miniszter, Hodos Nicolae, miniszterelnökségi vezértitkár, Kacsó Sándor, a Magyar Népi Szövetség elnöke, Alexiu P. vezér- ezredes, Walter Roman vezér-

őrnagy, Dragomir N. külügyminiszteri főtisztviselő, Sahighian L., a RNK Írószövetségének titkára. Megjelent továbbá az ünnepségen szovjet főtisztviselőkből álló küldöttség is. A Magyar Népköztársaság és a Román Népköztársaság himnuszának eljátszása után Murresan Vasile, a város ideiglenes bizottságának elnöke megnyitotta az ünnepséget, majd Ranghet Josif, az RMP Központi Vezetősége Politikai Irodájának h. tagja mondotta el beszédét.

báni küzdelmeink, hagyományaink is.

— A két nép legjobb fiai, egyfelől Kossuth, Petőfi, Tancsics, másfelől az 1849-i debreceni országgyűlés román nemzetiségű képviselői, valamint Balcescu, igyekeztek megvalósítani a két nép közös harc frontját. Felismerték, hogy a két nép nem egymás ellenére, hanem csak egymással szoros harci szövetségben vívhatja ki szabadságát, csak úgy, hogyha a szovinizmus felszámolásával „rendezik végre közös dolgaikat“ és együttes erővel sikra szállnak „a szent szövetségre“ támaszkodó, a „divide et impera“ politikájával a két népet szembeállító, a mindkét nép nyakára egyaránt jár-

mait akasztó Habsburg-reakció és belső szövetségesei ellen.

Beszéde további során a szónok rámutatott arra, hogy hosszú évtizedeken át a román és magyar népre a monarchikus, a klerikális reakció, a majd később a magyarokra a horthyzmus barbár fasiszta diktatúrája, a románokra pedig saját burzsoázájuk és bojárjaik állati terrorja nehezedett. Hitler magyar és román helytartói Erdély kérdésének állandó napirenden tartásával még tovább fokozták az ellentétet a két ország félrevezetett lakossága között, hogy annál könnyebben hajthassák mindkét népet Hitler oldalán a fasiszta háború vágóhídjára.

Nincs többé ellentét román és magyar között!

— Nincs többé ellentét — mondotta a szónok — magyar és román között! Nincs többé Erdély kérdése, vagy rendezetlen határkérdés közöttünk. Soha nem felejtjük el, hogy mennyi szenvedésnek volt a kútforrása mindkét oldal nacionalizmusa, a nemzeti gyűlölködésnek az a mérge, amelyet a reakciós uralkodó osztályok évszázadokon át népünk lelkébe csepegtettek. Mi soha nem felejtjük el, hogy a szovinizmus segítségével kovácsolták szorosra rabláncainkat a múltban az ezerholdasok és a tőkésék. Soha nem felejtjük el, hogy a Szovjet Hadsereg hős katonáinak temérdek vére hullott azért, hogy végre szabadok lehessünk és méltó helyet foglalhassunk el a népek nagy bé-

ketáborában, amelynek élén fel szabadítottunk, védelmezünk, szocialista jövőnk letéteményese, a hatalmas Szovjetunió áll és amelyet a népek bölcs és szeretett vezére Sztálin generálisszimusz irányít.

Beszéde befejező részében Nogrády Sándor hangsúlyozta, hogy Arad ma, száz év után szemtanúja a népek győzelmének a szarnok-ság felett. Szemtanúja a megbont-hatatlan román-magyar testvériségnek, szemtanúja a szocializmus építésének és nem messze van az az idő, amikor szemtanúja lesz a lenini-sztálini zászló alatt kivívott szocializmus végső győzelmének.

Ez a fejlődés vastörvénye, melyet se külső, se belső ellenség nem tud többé megváltoztatni.

Diadalt diadalra halmozva, haladunk előre

Ezután Kacsó Sándor, a Magyar Népi Szövetség országos elnöke emelkedett szólásra. Beszédében rámutatott arra, hogy egy évszázaddal ezelőtt az aradi vársánc hírhedt vesztőhelyén egy olyan háborúban győztes önkény ulti a maga véres győzelmi torát, amely az akkori haladó forradalmi gondolatot eltiporta és a szabadságukért felkelt népek magasztos harcát véres megtorlásokba fullasztotta.

— Közel egy évszázad közös keserves megpróbáltatásai, megaláztatásai és tapasztalatai zúdultak az elvesztett szabadságharc nyomán népünkre — mondotta a szónok. — Közel egy évszázad kellett ahhoz, hogy a Szovjetunió segítő kezébe kapaszkodva, kiemelkedjünk a szörnyű elnyomatás politikai, gazdasági és társadalmi mélységeiből és rátérhessük a fejlődésnek: arra az újtárra, amelyen 1848-ban népcünk már-már megtalálták egymást, de amelyről akkor a reakció összefogott erejének sikerült fegyveres erővel levernie bennünket. És most, ezen a mentálitáson, alig néhány év alatt sikerült-sikerre, diadalt-diadalra halmozva haladunk előre népeink.

Beszéde további során a szónok kihangsúlyozta, hogy ami 1849-ben a reakciónak sikerült, nem sikerült ma. Az elmúlt évszázad megérelte a történelmi fejlődés diadalmos előretörésének minden lényeges tényezőjét, megérelte az elnyomó és a kiszákmányoló rendszerek elkerülhetetlen felszámolását. Majd így fejezte be:

— Az aradi 13 hős tábornok mártíromságának centenáriuma, a mi harcainkon keresztül, máris győzelmi ünneppé változott, győzelmi ünneppé annak a forradalmi gondolatnak, amelyért életüket áldozták.

A beszédeket az ünneplő tömeg többször lelkes éljenzéssel szakította meg és lelkesen tüntetett a béke tántoríthatatlan óra, a hatalmas Szovjetunió és bölcs vezetője, a nagy Sztálin mellett.

Az ünnepséget szavaltatok és énekelték zárták le.

A magyar kormányküldöttség és a román vendégek elütán a kultúrpalota erklelye-muzeumát látogatták meg, este pedig résztvettek a marosvásárhelyi színház által rendezett „Bánk bán“ díszelőadásán. A díszelőadás megkezdése előtt ölmunkások szólaltak fel.

„A dicsőséges Szovjet Hadseregnek köszönhetjük...“

Ranghet Josif beszédében rámutatott arra, hogy október 6-ának évfordulója az öntudatra ébredt népek erőfeszítésének és áldozatának tragikus pillanatát juttatják eszünkbe. A forradalom mártírjainak aljas meggyilkolása és hősi haláluk, valamint az azt megelőző összes események gazdagították az összes országok munkástömegeinek tapasztalatait és különösen azokét, akik ma már saját kezükbe vették soruk irányítását, amelyet első sorban a hős Szovjet Hadsereg felszabadításának és a marx-lenini Párt által vezetett munkásosztály öntudatos harcának köszönhetnek.

— A száz évvel ezelőtti, 1849 október 6-án — mondotta a szónok — 13 forradalmi tisztén, részben agyonlövélssel, részben akasztással végrehajtott halálhünetés nemcsak a magyar forradalmi sereg leverésének egyszerű következménye hanem ugyanakkor a földbirtok-kal rendelkező nemesség soráiban, a forradalmi mozgalomba beforakodott megalkuvó és a forradalom elleni elemek állandó intrikáinak és mesterkedéseinek közvetlen következménye is volt.

Beszéde további során Ranghet Josif rámutatott arra, hogy ezek a megalkuvó és forradalomellenes elemek szabotálták a román és magyar nép közös szabadságharcát, a forradalmi hadsereg vezetését pedig átadták a forradalom esküdt ellenségének, Görgeynek, aki ahelyett, hogy megszilárdította volna a fegyveres néplé-

megek győzelmeit, megegyezést keresett a belső és külső ellenséggel. Miután pedig a forradalomellenes elemek összeesküvésével 1849 augusztus 11-én sikerült Kossuthot lemondásra kényszeríteni, huszonnégy óra sem telt el és máris kapitulált Görgey a nemesség és a földesurak megbízásából.

— A forradalmi eszme győzhetett volna 1849-ben is — mondotta a szónok —, ha Kossuth egyesítette volna a román és a magyar forradalmi erőket, úgy mint azt Petőfi és Balcescu ajánlották neki. Ezen évek

élére az áruló Görgey helyett a legendáshírű lengyel szabadságharcost, Bemet kellett volna ajánlani.

Beszéde további során Ranghet Josif rámutatott arra, hogy a román és magyar nép évszázados szabadságharcának álmát a dicsőséges Szovjet Hadsereg világraszóló győzelme valósította meg. A felszabadulás után a román és a magyar nép a marx-lenini-sztálini nagy párt vezetése alatt a Szovjetunió hatalmas segítségével hozzászálott az ország újjáépítéséhez, a szocializmus építéséhez.

A magyar nép forró testvéri üdvözlése

Ezután Nogrády Sándor altábornagy beszéde következett: — A múlt év március 15-e óta — kezdte beszédét Nogrády Sándor — a felszabadult magyar nép centenáriumi megemlékezésével nyomon követte a száz év előtti forradalom nagy eseményeit, tanulságait adva annak, hogy lángolóan él benne a nagy szabadságharc emléke és tanítása.

— Így jutottunk most el Aradon — bukása ellenére — a dicső szabadságharc vérszomlósához, ahol már nem Kossuth hős honvédeknek pusztán a hévvi ontották az igazság ítéletét a nép szarnokaira, hanem a bécsi eszaki kamarilla bosszúvágytól megittasodott vérebeli álltek törvényt a szabadságharc kiváló fiai, a tizenhárom magyar tábornok felett és ontották ki vértüket.

— A magyar szabadságharc

bukása akkor hosszú időre Európa szabadságszerető népeinek a vereségét is jelentette. A magyar nép azóta is kegyelettel örködik a 13 aradi vértanu emléke felett.

Beszéde további során Nogrády Sándor hangsúlyozta, hogy száz év után együtt emlékeznek meg arról a történelmi évfordulóról a szövetséges magyar és román nép képviselői — majd így fejezte be: — Felhasználom az alkalmat arra, hogy a magyar nép forró testvéri üdvözléssel tolmácsoljam Románia népének és köszönetet mondjak a Román Népköztársaság Kormányának azért a szerelért és gondoskodásért, amellyel lehetővé tette az aradi emlékünneplés megrendezését. Összekötnék bennünket ebben a megemlékezésben nemcsak a közös jelenünk, hanem a közös ellenség ellen folytatott múlt-

Nevelőmunka az értelmiség körében*)

Irta: JOSIF CHIŞINEVSKI, a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének titkára

A Román Kommunista Párt, Románia felszabadítása után különös figyelmet fordított a régi intelligencia átnevelésére és a munkásosztály szoros kapcsolatban álló új, dolgozó értelmiség kialakításának problémájára, s ezt a feladatot kulturforradalmunk szükségessége, sőt elengedhetetlen részének tekintette. Az új típusú értelmiség megteremtéséért vívott harcban olyan kedvező feltételek segítettek és segítettek nekünk, mint a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának hatalmas tapasztalata a kulturforradalom végrehajtása terén, valamint a Szovjetunió nagy katonai győzelme a fasizmus felett, amely egyúttal a népgazdaság szocialista rendszerének, a szovjet-demokrácia és ideológia politikai rendszerének, a Szovjetunió szocialista kulturájának is győzelme volt. A Szovjetunió győzelme az értelmiség legnagyobb része előtt megingatta a burzsoázia tekintélyét, a burzsoázia kulturájának és ideológiájának tekintélyét, s a román munkásosztály, pártjának vezetésével ezért tudta kiragadni a régi értelmiség képviselőinek többségét a burzsoázia befolyása alól, ezért tudta őket megnyerni a maga részére.

A tartalmára nézve szocialista, formájára nézve nemzeti, új kultúra felépítése, az új típusú, népéhez és a szocializmus ügyéhez hűséges értelmiség kialakulása, az ideológiai és kulturfronton kifelecsépett osztályharc viszonyai között megy végbe.

Pártunk központi vezetőségének főtitkára, Gheorghiu-Dej elvtárs, a Román Munkáspárt múlt év februárjában megtartott kongresszusán rámutatott arra, hogy „az idegen befolyás különösen könnyen talál buvóhelyet az ideológia, irodalom, művészet és tudomány területén. Pártunknak ezért olyan kivételesen fontos feladata aktív harcot folytatni az ideológiai fronton az imperialista befolyás és a kapitalista országok rothadó kulturája előtti megrohajlás ellen.” A legveszélyesebb és legellenesőbb ideológiai áramlat a nacionalizmus: ez fertőzi meg értelmiségünk egy bizonyos részét. A hatalomból eltávolított és régi gazdasági bázisaitól megfosztott burzsoázia, felhasználja az értelmiség régi kádereivel fennálló kapcsolatát és a munkásosztály internacionalista világszemlélete ellen irányuló mocskos rágalommal igyekszik megakadályozni a káderek áttérését a proletáriátus politikai nézeteire, igyekszik megingatni a román értelmiség és a többi nemzetiség értelmisége közötti együttműködést. A burzsoázia és egyéb reakciós csoportok és ügynökségek a rágalmozó koholmányok torzításának leg-

főbb tüzfészek, annak az angol-amerikai propagandának szócsöve, amely az értelmiség egy részében sovíniszta, kommunistaellenes és szovjetellenes hangulatot szít. Érezni lehet a cionizmus befolyását is, amelyet az amerikai imperializmus, a fajgyűlölet felélesztésére használ.

Pártunk küzd mindenfajta nacionalizmus ellen, egyidejűleg pedig mind nagyobb és súlyosabb csapásokat mér a lelki bilincsbeverés másik, ugyanilyen veszélyes maradványára — a kozmopolitizmusra, amely a burzsoázia-földbirtokos rendszerben az imperializmus szekeréhez kötötte a burzsoázia értelmiségét. A kozmopolita értelmiség egyes képviselőinek azon igyekezetét, hogy „haladó” álarcban egyes „tudományos” kiadványok hasábjain becsomóssza a mérgező eszméket, — a Párt kezgyetlenül visszaverte. A „Bulletin Linguistics” című folyóirat, amely melleleg szólva csak francia nyelven jelenik meg, nyelvészeti tanulmányokat közölt a román nyelv kérdéseiről. E tanulmányok kozmopolita irányzatát az RMP központi elméleti és politikai folyóirata, a „Lupta de Clasa” véglegesleg leleplezte. A „Revista de Ophthalmologie” című folyóirat által közölt orvosi irodalomban található kozmopolita irányzatokkal, a Román Népköztársaság Tudományos Akadémiájának elnöksége különleges határozatban foglalkozott. Ez a határozat a tudományban megnyilvánuló kozmopolitizmus elleni küzdelem harcoss elméleti alapja lett. Az utóbbi időben a RMP vezetőségének kezdeményezésére még határozottabb tevékenység kezdődött, amely arra irányul, hogy kiirtsák a kozmopolitizmust az irodalmi kritikából. Mindez természetesen igen nagy nevelő hatással volt értelmiségünkre.

A népi demokratikus rendszer így, a Szovjetunióban folyó kulturális építés tapasztalatait felhasználva, lépésről lépésre hódította meg országunkban a kulturfront legfontosabb állásait.

A régi értelmiség eszméi átalakításának és az új káderek haladó ideológiai szellemében történő nevelésének feladatát jelentékenyen megkönnyítette értelmiségünk osztályösszetételének változása. Az értelmiség soraiba ezrével önzöltek az években a Párt által nevelt és kiemelt munkások, akik pártfunkcionáriusokká, magasrangú tisztekké, gyárigazgatókká és iskolai igazgatókká, az államgépézet felelős munkásainá lettek. Ez az új értelmiség — vér a munkásosztály véréből. Az új értelmiség elméleti színvonalának emelését nagymértékben elősegítették a pártiskolák. A párt- és szakiskolákat 1949-ben 1115-en végezték el, s jelenleg 933 tanuló oktatása folyik. A Stefan Gheorghiu nevét viselő pártgyetem, a Zsdánov nevét viselő központi pártiskolában, vala-

mint a magyar nyelvű központi pártiskolában sokszáz munkás és paraszt tanul. Értelmiségünk osztályjellegének megváltoztatásában jelentős szerepet fognak játszani a különleges kétéves gimnáziumok (munkás-fakultás), amelyek pártunk utmutatásai alapján az idén ősszel alakulnak meg. Ezekben az iskolákban munkások fognak tanulni, akik később a főiskolákban folytatják tanulmányaikat.

A népművelés reformjáról szóló törvényvel gyökeresen újalakult a köztársaság közoktatási rendszere a népművelés új rendszerének célja: olyan káderek kiképzése, amelyek megfelelnek a szocialista társadalom építői elé kitűzött követelményeknek. Az iskolának új értelmiséget kell nevelnie, amely szoros kapcsolatban áll a dolgozóknak a szocializmusért vívott harcával; magas szakképzettségű, széles politikai és kulturális látókörű szakembereket kell adnia. Az új iskola ideológiai alapja a proletáriátus pártjának világnézete: a marxi-lenini tanítás. A reakciós filozófiát hordozóval együtt kiűzték az egyetemekről. Amikor tudományos alapokon újjászerveztük az összes tantárgyak előadásait, a főiskolákban tanszékeket létesítettünk a marxizmus-leninizmus alapjait, a politikai gazdaságtant és a dialektikus és történelmi materializmus számára. Az 1948-1949. tanévben ezek a tanszékek a legtöbb karon működtek, s mintegy 30.000 egyetemi hallgatót oktattak. E tanszékek létesítése a jövő értelmiség széles tömegeinek nyújt lehetőséget arra, hogy elsajátítsa a marxista-leninista elméletet és annak segítségével helyesen tájékozódjék a

Az „Épülő Szovjetunió” negyedik száma

A szocialista építésnek, a munka termelékenységének egyik eszköze: a jó módszerek elsajátítása, a tapasztalatcsere. Mint másutt, ezen a területen is mesterünk, előljárók, a Szovjetunió. Az „Épülő Szovjetunió” hozánk érkezett 4-ik száma igen szép, képes adalékokat nyújt a Szovjetunió tapasztalatcsereire vonatkozólag.

Valentina Kriszanova Sztálin-díjas munkásnő a moszkvai izzólámpagyárban. Új módszert dolgozott ki a lámpaszereles területén. A módszer lényege abban áll, hogy a munkabrigádok az óránkénti termelési teljesítményekről fényjelzésekkel értesítik. Ez az óránkénti értesítés új ítemet és hatalmas lökést adott a munkateljesítményeknek. A lámpák szerelésének üteme megjavult, a termelési költségek kisebbek lettek, a lámpapontlátszánál foglalkoztatott munkások egy része szabadabbá vált más osztályok számára. A módszer a távbeszélő eszközök minisztériuma kutatóintézetének figyelmét is felkeltette s ennek tanulmányozása érdekében Joanon tanárt leküldötték a moszkvai üzembe. Ma már munkabrigádok tucatjai dolgoznak Kriszanova szerint, s magának Kriszanovának csoportja az öt-éves tervet 14 hónappal előbb fejezte be. Az „Épülő Szovjetunió” képei Kriszanovát nemcsak a gyárban, de a magánéletben is bemutatják.

Igen érdekes és tanulságos kép: Alexander Platonov lakatos, munkásujtató a leningrádi tudósok házában tanárok, akadémikusok, mérnökök, építők körében. Nyugat-Európában, vagy Amerikában az ilyesmi elképzeletlen volna. A Szovjetunióban megszűnt a különbség az értelmiségi és a munkás között. A munkás is értelmiségi és dolgozó, nincs közöttük sem gondolkodásbeli, sem öltözködési, sem másféle válaszfal.

nemzetközi és belpolitikai kérdésekben.

Nem csupán a tanulás jellege változott meg, de a tanulók osztályösszetétele is. A népművelési reform szélesre tárta az iskolák kapuit a dolgozó gyermekei előtt és ennek következtében még jobban felfrissülnek értelmiségünk káderei. A népművelési minisztérium végrehajtja a kulturforradalom feladatait s pártunk felhívására átképző-tanfolyamokat létesített az előadó tanárok valamennyi rétege számára. A múlt évben ezeket a 2-4 hónapos tanfolyamokat 33.193 közép- és elemi iskolai tanító látogatta, az idén nyáron pedig mintegy 45.000 ember volt tanfolyamon. Az állami könyvkiadó 1948-49-ben 6 millió 300.000 új tankönyvet bocsátott ki. Ezeket a tankönyve-

ket a munkásosztály ideológiájának alapján állították össze. Nem csupán a tanulók számára szolgáltak kitérő segédkönyvekül, de jelentékenyen elősegítették a tanítók számára is a helyes tájékozódást.

Ugyanígy alapon folyt a tudományos intézmények átszervezése is. A Román Népköztársaság Tudományos Akadémiáját a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának mintájára szervezték át. Jelentős lépések történtek abban az irányban, hogy az Akadémia a szocializmus építésének szolgálatába állított tudományos tevékenység vezérkarává legyen.

(Folytatás a köv. számban.)

Csipkebogyó...

Rózsák hamupipőkéje

A növényvilág népes táborában éppen úgy megkülönböztetünk törzseket, nemzetségeket és családokat, mint a kezdetleges fajok álló társadalmakban. Közöttük is vannak olyanok, amelyek sokszor meg nem érdemelt becsben állanak az ember előtt s szinte pöffeszkedő pompáznak a többi — bizony proletársorban tengődő parlagi növény között. Gyakran még az egyes növénycsaládokon belül is mély „társadalmi” szakadékok tátonganak.

Nézünk csak például a rózsafélék szertárgzó nemzetségét. Egyesek közüllük, mint a nemesített gyümölcsfák vagy a teljes rózsák kertjeink pompázó díszei. A sok ezer kitenyészített rózsafajta közül hányan és hányan viselik rég letűnt császárok és királyok nevéit — vagy hadvezérekét, akikről a talpnyaló hízelgés bársomyos szírmű virágokat nevezett el.

Csak a család hamupipőkéjéről, az útszéleken dicsőítő vadról feledkezett meg a hálátlan ember. Pedig ő a család legutóbbi tagja s belőle tenyésztek ki a többi „szalonképes” kerti rózsafajták. Míg a gyümölcsfák: az alma,

a körte, a szilvafajták stb réges-régen az ember dédelgetett kedvencei, a nemes rózsák pedig irók és költők bámulatának tárgyai — zeneszerzők ihletői — addig a szerény vadrosát Goethe meri csak megénekelni s valósággal belopni az irodalomba. Gyermekmeséink csipkerózsája, tündérleányka álmát őrzi s a tiúskés vúrjalakon csak a varázserejű lovak tud áthatalni.

A növénytan tudósainak is csak későn terelődött figyelmé a vadrosra. Talán inkább az orvosok voltak azok, akik vizsgálatni kezdték pirosló boggyót s mindenki csodálatára azt a meglepő kijelentést tették, hogy a vadrosza termése — népicse — a „csipkebogyó” — valóságos tárházai azoknak a szervezetünkre nézve olyan fontos tápanyagoknak, melyeket vitaminok néven ismerünk ma.

A vadrosza eddig a hamupipőke sors örökségét kapta utaválól. Uton, utfélen dicsőlt a hideggel, aszálylyal, lepelésző jószággal s a tiúskét irtó ember fejszéjével. Szerény szépségű virágai egész éven át ott hajbókolnak a karcsú ágakon, rajtuk

virággorra éhes méhek és cincérek torkoskodnak. A megtermékenyített virágokból képződő termést bizony hibásan nevezzük boggyónak, mert a húsos része nem a terméshez tartozó való, hanem a virág koscsányából keletkezett védő és tápláló burok. A csipkebogyó szó azonban a húsos részre nem a terméshez tartozó való, hanem a virág koscsányából keletkezett védő és tápláló burok. A csipkebogyó szó azonban a húsos részre nem a terméshez tartozó való, hanem a virág koscsányából keletkezett védő és tápláló burok.

Amikor az első dér már megcsipte a pirosló boggyókat, sorkerül a hecsell szüretre. Asszonyok és gyermekek járják a határt s gyűjtik össze a természetadta csipkebogyót, mely valóságos kincseshányát jelent a szegényember háztartása számára.

Minden háziasszony ismert a hecsell lekvár elkészítési módját, kevesen tudják azonban azt, hogy a készítményhez negyedrésnyi almapépet keverve, annak minőségét igen feljavíthatjuk. A sürtözött boggyókra sűrű cukorszirupot töltve, 3-4 héti állás után kellemes ízű és üdítő csipkebogyó bort kapunk — zabpelyhivel keverve pedig igen tápláló levest főzhetünk a csipkebogyóból, hogy az igen illatos és jóízű csipkebo-

gyó teáról ne is beszéljünk. Mártás és likőr izestíjje is lehet a vadrosza termése, mely ilyenformán széleskörű alkalmazásra találat a konyhán.

De miért ez a sok ajánlás — mire jó ennyi szót szaporítani a csipkebogyóról — kérdezheti az olvasó. Legyen szabad erre a kérdésre két mondattal jelezni. A csipkebogyó C vitamín tartalmát egyetlen más gyümölcs sem közelíti meg, a nyers boggyókban 1200, a lekvárban pedig 200 mg.-nyi C vitamín van. Jelentős csipkebogyó K vitamín tartalma is s azt hiszem, arról is kevesen tudnak, hogy a dércsipe boggyók cukortartalmát a gyümölcsök közül csak a szőlő, a füge és a bandán közelíti meg, míg a többi gyümölcsfajták messze mögötte maradnak ezen a téren.

A csipkebogyónak tehát ki kell lépnie a lappangó ismeretlenség homályából. Helyet kell kapnia a tömegfőzésben az óvodák és kávéházak étlapjain, s igazat kell adnunk annak a tudósoknak is, aki azt követeli, hogy utaink szélére, kertjeink peremére csipkerózsát állítsunk előkövetynek de „gyümölcsfának” is.

Szülők és tanítók önkéntes munkája két új iskolát létesít Szatmáron

SZATMÁR. — Az ideiglenes városi bizottság kezdeményezésére és támogatása mellett Szatmár város dolgozóinak gyermekei két új kétértemes elemi iskolát kapnak. Jelentős eredmény ez demokratikus fejlődésünkben, mert a kisgyerekek népes tömegét kíméli meg attól, hogy táv- viz idején a távoli külvárosokból több kilométeres utat kelljen tennök, hogy iskolába járhassanak. A város csak a lehetőséget adta meg, a szülők és tanítók önkéntes hozzájárulása folytán vált lehetővé, hogy a rendelkezésre bocsátott épületeket iskola céljaira átalakítsák. A volt Kóna-féle faterlepen és a Daral-uton az érdekelte szülők és a tanítók karóbb lelkes tagjának önkéntes munkája révén az átalakított épületekben két-két tanterem egy héten belül már a tanügyi hatóságok rendelkezésére áll, amelyek megtették az intézkedést, hogy mind a két iskolában rövidesen megkezdődjék a tanítás.

* Megjelent a Tartós Békéért, Népi Demokráciáért 1949 szeptember 30-4 (47) 20 számában.

A RNK kormányának nyilatkozata a nyugatnémetországi különkormány kérdésében

(BUKAREST. Agerpres.) A RNK-kormány megbízásából, a RNK külügyminisztere, a követeket jelenti ki a nyugatnémetországi kormány megalakításával kapcsolatban:

1949. szeptember 20-án alakították meg Bonban az amerikai, angol és francia németországi megszállási övezetek külön kormányát.

A RNK-kormány úgy véli, hogy az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország kormányai által a nyugatnémetországi amerikai, angol és francia övezetben létesített különkormány, olyan természetű nyugatnémetországi központ Európában, amely fenyegeti a román nép és a többi európai népek békés, építő munkáját.

A németországi amerikai, angol és francia övezeteket magában foglaló különkormány megalakítása az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország kormányai által a potdami határozatok megsértésével folytatott politika eredménye. Ez a politika Nyugatnémetország feldarabolására és a békét, a népek biztonságát veszélyeztető támadó német állam megalakítására irányult. Az egységes, demokratikus és békés német állam megalakítását célzó potdami határozatok elveivel ellentétben, az Egyesült Államok és Anglia kormányai 1946. decemberében egyezményt kötöttek az amerikai és brit megszállási övezetek egyesítésével kapcsolatban.

Ez volt a négyhatalmi egyezmény első megkezdése, amelyet számos, Németország feldarabolására és Nyugatnémetországnak amerikai-angol-francia véd-

nökséggé való átalakítására irányuló újabb szerződészeket követtek.

1947-ben, az angol-amerikai hatóságok elszakították Németországot a Ruhr-vidéket — a német militarizmus háborús fegyvertárát — és teljesen törvénytelenül kivették a négyhatalmi ellenőrzés alól. 1947-ben, de különösen 1948-ban, a londoni értekezlet után, az Egyesült Államok, Anglia, Franciaország és a Benelux államok kormányai újabb előkészületeket tettek Németország feldarabolására. Ilyen intézkedések voltak többek között a nyugati megszállási övezetekben végrehajtott külön pénzügyi reform. Az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország 1949. évi washingtoni értekezletén elfogadták Nyugatnémetország úgynevezett „megszállási szabályzatát”, nemzetközi szervezetet alakítottak a Ruhr-vidék ellenőrzésére a Szovjetunió részvétele nélkül és az 1945-ben Potsdamban közös megegyezéssel megállapított négyhatalmi ellenőrzés helyett, egyezményt kötöttek Nyugatnémetország három hatalmi ellenőrzésével kapcsolatban.

Az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország kormányai elutasították a Szovjetunió és a Külügyminiszterek Tanácsa párizsi ülésén elterjesztett javaslatát az egységes, békés és demokratikus német állam megerősítésére és a világbéke javaslatait egész Németország államtanácsának, mint kormányfunkciókat betöltő gazdasági és közigazgatási központnak megalakítására, a békeszerződés előkészítésére és a

megszálló csapatoknak Németországból való kivonására irányultak.

A megkötött nemzetközi egyezmények semmibevevélenek és a hitlerista Németország fölött aratott győzelem után hozott határozatok mellőzésének politikája, a Washingtonban kidolgozott megszállási szabályzat közvetlen eredményét képező, úgynevezett bonni alkotmány kidolgozásában és a nyugatnémet különkormány megalakításában csúcsosodott ki.

A bonni különkormány a nacionalista és revánvágyó militarista körök képviselőiből áll. Ez a kormány a volt hitlerista rezsimet támogató német monopóliumok és a német junkerek szószólója, az angol, francia, amerikai megszálló hatóságok egyszerű függvénye és az imperialista körök engedelmes eszköze, támadó és terjeszkedési terveik keresztülvitele érdekében.

A multban, Románia végigszenvetve az első világháborúban a német megszállást, és a második világháborúban a hitlerista Németország támadó háborúba sodorta. A Szovjetunió fegyveres erői általi felszabadítása után, Románia a fasiszta Németország ellen fordította fegyvereit, hozzájárulva ezáltal a hitlerizmus leveréséhez.

A RNK tehát az összes békeszerető országokkal és népekkel együtt, közvetlenül érdekelt az egységes, demokratikus és békés német állam megalakításában.

A RNK-kormányának az a nézete, hogy az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország kormányainak politikája következtében Németországban létesült helyzet ellentétes a béke és az európai népek biztonságának és függetlenségének érdekeivel.

Huszezer vagon zöldség és gyümölcs, a dolgozók téli ellátására

BUKAREST. — A Román Munkáspárt és a kormány útmutatásait követve, az ideiglenes bizottságok, valamint a szövetkezetek mindent elkövetnek, hogy az ország dolgozó népét a téli időnyre minél több zöldséggel, gyümölccsel és más élelmiseggel lássák el.

Ebben az évben a zöldség- és gyümölcstermés bőséges volt és ezt a bőséges termést a dolgozók javára teljes mértékben értékesíteni igyekeznek.

Külön megállapodást kötöttek az államvasutakkal és a RATA állami szállító-vállalattal, hogy a zöldség- gyümölcsszállításhoz szükséges szállítóeszközöket soronkívül bocsássák az igénylők rendelkezésére.

A megállapodás értelmében több, mint 100 RATA-gépkocsi szállít zöldséget és gyümölcsöt. Az árucikk olcsóbbá tétele érdekében a RATA a szövetkezetek részére 45 lejről 30 lejre csökkentette egy tonna áru kilométerenkénti fuvardíját.

A terv szerint a szövetkezetek és az Aprozár állam kereskedelmi vállalat az egész ország területén 13.550 vagon krumplít, 3.224 vagon hagymát, 2.804 vagon káposztát, 1.421 vagon sárgarépát, valamint más zöldséget, továbbá 1.378 vagon száraz babot szerez be és juttat el a dolgozó tömegeknek.

A szövetkezetek kötelezték magukat arra, hogy az egész országban 1000 vagon gyümölcsöt, főleg almát gyűjtenek be és rak tárolnak az ország népesebb központjaiban és nagyobb iparvidékein.

MEGBUKOTT a francia kormány

PARIS. — (Agerpres.) A France Presse jelenti: A Queuille-kormány, miután képtelen volt a frank leértékelése folytán előállított helyzettel megbirkózni és megoldást találni az árak és a bérek közötti egyensúly helyreállításának problémájára, szerdán este benyújtotta a lemondását.

As Egyesült Államokban a sztrájk miatt beszártak több mint száz nehézipari üzemet és bányát

WASHINGTON. — Az amerikai sztrájkhelyzet igen feszült. A londoni rádió is kénytelen megállapítani, hogy a szombaton sztrájkba lépett acélipari munkások és a kététe sztrájkoló szénbányászok el vannak szánva, hogy összes követeléseik teljesítéséig kitartanak.

A bányászati és az acélipari sztrájkja valamennyi iparágban érezteti bénító hatását. A londoni rádió szerint az amerikai nagyipari vállalatok már csak három-négy hétre elegendő szénkészlettel rendelkeznek.

A TASS jelentése szerint az

Egyesült Államokban, jelenleg majdnem egymillió vasipari munkás és bányász sztrájkol. Az amerikai sajtó szerint eddig 53 nehézipari üzemet és 50 bányát zártak be. Október 3-án a nagy tavak környékén dolgozó dokk-munkások csatlakoztak a sztrákhöz és megtagadták a hajók ki- és berakodását. Az amerikai fémipari munkások sztrájkja mindinkább kiterjed azokra az üzemekre is, amelyeknek a CIO-hoz csatlakozott fémipari munkások szakszervezetével kötött szerződése október 15-én lejár.

AZ USA-IMPERIALISTÁK ISMÉT DURVÁN MEGSER-TETTEK KOREA FÜGGETLENSÉGÉT

NEWYORK. — (Agerpres.) Az ENSZ politikai bizottsága október 4-én tárgyalta az úgynevezett koreai kérdéssel kapcsolatban előterjesztett szovjet és amerikai határozati javaslatokat. Mint ismeretes, az amerikai javaslat Korea belügyeibe való fokozott beavatkozást kívánta, míg a szovjet javaslat célja minden idegen beavatkozás azonnali megszüntetése volt s egységes, demokratikus Korea megalkotása. Ez keresztelte az imperialistáknak a népek legigazságos és gyarmati sorban való tartására irányuló terveket. Eppen ezért ismét működésbe lé-

pett az angol-amerikai imperialista szavazó-gépezete és keresztül vitte az amerikai tervezet elfogadását, amely lehetővé teszi az Egyesült Államoknak, hogy brutálisan beavatkozzék a koreai nép belügyeibe, az úgynevezett koreai ENSZ-bizottság közvetítésével.

Ezzel az angol-amerikai többség ismét bebizonnyította, hogy célja nem az ENSZ tekintélyének megerősítése, a nemzetközi együttműködés megszilárdítása, a népek függetlenségének biztosítása, hanem az USA-imperializmus önző céljainak kiszolgálása.

Lehetetlen felkeserűdéssel fogadja a kínai nép a Népköztársaság kikiáltását

PEKING. — (Agerpres.) Az Új Kína hírügynökség jelenti: Az utóbbi napokban egész Kínában hatalmas népünnepések kezdődtek a Kínai Népköztársaság kikiáltásának alkalmából.

A nagyobb városokban tüntetések és parádék zajlottak le. Sanghaj, Nanking és Hankau sokszázézer dolgozóját a zuhogó eső sem akadályozta meg abban, hogy a hatalmas tüntetésekön ki ne fejezzék nagy örömeiket. Sanghaj felett ezer

meg ezer vörös zászló lobogott, miközben a gyárak szíróainak zugása és ágyuszó közepette felhangzott az új nemzeti himnusz. A sanghaji népi hatóságok tíznapos népünnepély tervezetét készítették el. Hankauban az összes házakat kidíszítették és kivilágították. Mukdenben több mint 400 000 ember vett részt a tüntetésen. A város fölül vörös zászlókkal díszített léggömböket engedtek fel, a 475 millió kínai felszabadítását jelképezve.

Amikor a Kínai Népköztársaság kikiáltásának híre elérkezett az északkeleti Tangshen bányavárosba, egy öreg bányász, aki több évtizede dolgozik a tangsheni bányában, kijelentette: ez a legszebb nap életében.

A városban cirkáló sok ezer angol rendőr ellenére, a hongkongi dolgozók nagy lelkesedéssel ünnepelték meg a Népköztársaság kikiáltását. A várost a Kínai Népköztársaság új zászlójával díszítették fel. A hongkongi „Hsiangpao” című lap első oldalán közli a kínai népkormány kiáltványát.

A Szovjetunió kinevezte pekingsi nagykövét

MOSZKVA. — Csu-En-Lái, a Kínai Népköztársaság külügyminisztere táviratban válaszolt a szovjet kormány értesítésére, amely szerint a Szovjetunió fölveszi a diplomáciai kapcsolatokat a Kínai Népköztársasággal. Csu-En-Lái kifejezte a kínai központi népkormány őszi hálóját a Szovjetunió iránt, amely elsőnek vette fel vele a diplomáciai viszonyt.

A Szovjetunió Legfőbb Tanácsának elnöksége N. Roscsint nevezte ki nagykövetté a Kínai Népköztársaságban, míg a kínai központi kormány Vang-Csia-Hsiangot küldte nagykövot gyanánt Moszkvába.

A KOREAI NEPKÖZTARSASÁG ELISMERTE A KINAI NEPKÖZTARSASÁGOT

PHYONGYANG. (Agerpres.) A Koreai Demokratikus Népköztársaság külügyminisztere közölte a Kínai Népköztársaság külügyminiszterével, hogy kormánya diplomáciai kapcsolatokat kíván létesíteni a Kínai Népköztársaság kormányával. Rá-

mutatott arra a reményére, hogy ez a kapcsolat hozzájárul majd mindkét nép boldogabb jövőjének felépítéséhez.

SZAKSZERVEZETI KONGRESSZUS OLASZORSZÁGBAN

RÓMA. — (Agerpres.) Október 4-én megnyílt Genovában az olasz szakszervezeti szövetség második kongresszusa. A kongresszuson több mint 1500 kiküldött vesz részt.

MOSZKVA-BAN ÜL ÖSSZE A NŐK DEMOKRATIKUS VILÁGSZÖVETSÉGE KÖZPONTI TANÁCSA

MOSZKVA. — A szovjet nők antifasiszta szervezetének vezetősége ülést tartott és megvitatatta a Nők Demokratikus Világszövetsége központi tanácsának legközelebbi ülészakát. Ezt az ülészakát ugyanis Moszkvában tartják, november 15-ét kezdettel. Az ülészakán 56 ország női szervezeteinek megbízottai vesznek részt.

1950 márciusára dolgoznak a Herbák János-művek bakancsosztályán

KOLOZSVAR. — A „Herbák János”-művek dolgozói, technikusai és tisztviselői nemrégiben felhívást intéztek az ország összes börgyáraiban dolgozó munkástársaikhoz, hogy November 7-i tiszteltetűre teljesítsék az Állami Terv évi előirányzatait, javítsák meg a minőséget, fokozzák a termelékenységüket, csökkentsék az önköltségi árat és növeljék a nyersanyaggal való takarékoskodást.

A „Herbák János”-művek bakancsosztálya azok közé az osztályok közé tartozik, amely az Állami Terv időelőtti teljesítésére alaposan felkészült. A vállalt kötelezettségeket részletesen fel dolgozták és ismertették ezen az osztályon, melynek minden munkása ismeri a munkaversenyek pontjait és az ebből ráhátruló kötelezettségeket. Így például, Nagy Jakab tudja, mi a feladata a szocialista munkaversenyek keretében, tudja, mit kell tennie, hogy becsülettel ünnepelhesse meg az Októberi Nagy Szocialista Forradalom évfordulóját.

A munka sikerének biztosítására alaposabban szervezte meg a munkát. A munkádó megkezdésekor minden figyelmét munkájára összpontosítja. Tisztlában van azzal, hogy amennyivel jobban dolgozik, annyiival kerül közelebb célkitűzés megvalósításához. Grafikonján a görbe nem egy

izben mutat 80—90 százalékot normán felül. Ez a tény nagymértékben felbátorította és új erőt kölcsönözött neki további munkájához. A szocialista munkaversenyek új módszerével fel-fegyverkezve, azzal az elhatározással dolgozik tovább, hogy teljesíti és túlszárnyalja a vállalt kötelezettségeket.

Nagy Jakabtól nem messze dolgozik Rusu Stefan, aki a bakancsokat és csizmákat huzza kaptafákra. A versenyfelhívásra Rusu Stefan is határozottabban indult a munkába. Már sokkal nagyobb figyelemmel és ugyanakkor sokkal gyorsabban dolgozik, minnek következtében 70—80 százalékkal túlszárnyalja a normáját.

Mellette dolgozik Pop Iosif is. Talpvarrógépe már kora hajnalból kattog. A versenypontok között szerepel a minőség feljavítása is. Ez a pont vonja magára leginkább Pop Iosif figyelmét. Azóta már gondosabban varrja a lábhekk talpát. De ugyanakkor 50 százalékkal haladta túl normáját. Rajta kívül még Csordás Félix és Rányai Lajos értek el hasonló munkaterjesztésműveket.

A „Herbák János”-művek fontosságú dolgozóinak mind a munkások és már 1950 márciusára termelnek bakancs, lelkilameretese munkáikkal azok közé tartoznak, akik élenjárnak a szocializmus építésében.

Hírek

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet, Telefon 15-35.

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Felelős szerkesztő: LÁZÁR JÓZSEF

Bejegyzve a kolozsvári törvényszéknél T. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 111-1949. társaság sz. alatt.
Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla: 40.623.

214 gépen egyszerre

Vinogradova Eukodia és Mária ezeltől 14 évvel sztáhanovista osztályt szervezett a vicingsi „Noghin”-gyárban. Kezdeményezésüket követték más sztáhanovista szövönök is, mint például Lavrikova, Marfina és Podszovjaleva, s sikerült az ötéves termelési tervet határidő előtt teljesíteniük.

Sikerükön felbuzdulva a gyár más munkásnői is követték példájukat. Bunilina Szerova és Bolsakova szövönök például 214 önműködő gépen dolgoznak.

A „Noghin”-gyárban lázasan folynak a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 32-ik évfordulójának tiszteletére rendezett munkaversenyek. Az ünnep színvonalának emelésére a gyár szövönői vállalták, hogy az 1949. évi termelési tervet határidő előtt befejezik.

SZOLGÁLTATOS GYÓGYSZER-TARAK:

OKTÓBER 7-ÉN, PENTEKEN:

Az 1. számú állami gyógyszer-tár (volt dr. Goia) Szabadság-tér 34, a 3. számú állami gyógyszer-tár (volt Hygea) Mihai Vitész-tér 32, a 7. számú állami gyógyszer-tár (volt Pasteur) Babes-utca 18 és a 8. számú állami gyógyszer-tár (volt Mircea) Horea-ut 47 szám alatt.

A GRAFIKAI ÜZEMEK KULTUR-CSPORTJA 1949 október hó 8-án, este fél 8 órakor a Grafikai Szakszervezet székházában (Str. 30 Decembrie 23) tartja első nyilvános szereplését, műsorral és tánccal egybekötött kultúrest keretében, melyre mindenkit szeretettel elvár.

TÖBBSZÖRI FIGYELMEZTETÉS ELLENÉRE még mindig akadnak, akik az új személyazonossági igazolványok átvételét elhanyagolják. A megyei milícia parancsnoksága ezúton ismételt felhívja a lakosság figyelmét, hogy büntető eljárást indítanak azok ellen, akik a jövőben nem tartják be a milícia által kiadott rendelkezéseket és nem jelentkeznek pontos időben az igazolványok átvételére.

AZ IDEIGLENES BIZOTTSÁG munka és népjóléti ügyosztálya felhívja az újonnan alkalmazott háztartási alkalmazottak figyelmét, hogy három napon belül jelentkezzenek az ügyosztálynál. Ellenkező esetben úgy az alkalmazók, mint az alkalmazottak ellen bírósági eljárást indítanak.

TRAKTORBÉRLŐ CSOPORTOKBA TÖMÖRÜLNEK a dobrudzsai dolgozó földművesek. A csoportok megalakításával széleskörű tagosítást hajtanak végre. Ebben az esztendőben 6314-re szaporodott a traktorbérlő csoportokba tömörült dolgozó földművesek száma.

Időjárás:

Európa nagyrészen tovább tart a csendes, száraz időjárás. Az Északi Jéges-tenger felől azonban folytatódik a hideg sarkvidéki levegő beáramlása. Skandinávián át a Szovjetunió közepes részei felé, ahol csütörtökön is nagy területen havazott.

Erdélyben tegnap hajnalban sokfelé volt talajmenti fagy. (Kolozsváron -1 fok.) Kolozsváron csütörtökön délelőtt 17 fok, este 9 órakor 6 fok volt a hőmérséklet. A légnyomás 766 mm., alig változik.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS SZOMBAT DÉLIG:

Mérsékelt, keleten élénkebb északnyugati, északi szél, kisebb szakadozott felhőátvonulások, csapadék: csak a keleti hegyvidéken valószínű. Az éjjeli lehűlés átmenetileg gyengül, a nappali hőmérséklet holnap, főleg keleten, kissé csökken.

KÉT VAGON GABONÁVAL teljesítették túl a terményfelesleg-beszolgáltatást a temesgyeji Újvár dolgozó földművesei.

AZ ÁLLAMI KÖNYVKIADÓ ORVOSI irodalmi osztálya kiadásában megjelent A. V. Paladi akadémikus biokémiai kézikönyve. A mű hasznos utmutató az orvosok, természettudósok, orvosi és állatorvosi tanhallgatók, gyógyszerészek és kémikusok mindennapi munkájához. Román nyelven keménykötésben ára 580 lej.

AUTÓ ÉS GÉPALKATRÉSZEK ERKEZTEK a Szovjetunióból. Az elmúlt hónap folyamán a RATA ügyvezetősége több mint öt tonna autó és gépalkatrészt kapott a Szovjetuniótól. A fontos alkatrészek a vállalat „Ziss” típusú autójának karbantartásához szükségesek. A szállítmány mintegy hatvan-féle különböző alkatrészből és számos új gépkocsi motorból állt.

TIZENNEGY TONNA BUZÁT GYÚJTOTTEK össze önkéntes munkával Temes megyében a kalászyűjtő kampány során. A gabonát a kántinok, napközi otthonok, stb. ellátására fordítják.

GRÁZIÁBAN NAGGYÜLESRE hívták össze a városi közlekedési alkalmazottakat, hogy meghallgassák Migsch szociáldemokrata miniszter beszédét. A gyűlést nem tudták megtartani, mert a kintzött időre mindössze hatan jelent meg a teremben. Az osztrák szociáldemokrata párt már hetekkel ezelőtt beharangozta a nagygyűlést. Külön villamosjáratokat szerveztek, amelyeknek a gyűlés után kellett volna szállítani a hallgatókat. A csufos kudarc azt mutatja, hogy a gráziak nem kérnek a munkásárulók osztrák szociáldemokraták politikájából.

A KOLCZSVÁRI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Az elvarázsolt virág. Színes film. Az öreg tölgyfa meséje. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

MAXIM GORKIJ: Október 5-től, szerdától: Mánás Miska. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

MUNKÁS MOZGÓ: Az utolsó mohikán. Mulatságos cseh vígjáték. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap: matiné.

POPULAR: Timur és fia. Magyar feliratokkal. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

ÚJ IDŐK: Romfilm híradó. — Szovjet híradó. — Ázsia homokjain 5 felvonás. — Kotofei, a kandur. Színes rajzfilm. Előadások kezdete minden nap 3 órától.

URANIA: Timur és fia. Magyar feliratokkal. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor.

VÖRÖS CSILLAG: Az elvarázsolt virág. Színes film. Az öreg tölgyfa meséje. Előadások kezdete: 4, 6 és 8 órakor.

Nagymennyiségű szovjet gyógyszer érkezik rövidesen Kolozsvárra

KOLOZSVÁR. — A napokban ismét nagymennyiségű gyógyszer érkezik a bukaresti gyógyszerelőző központon keresztül a Szovjetunióból Kolozsvár és a megye részére. A megyei gyógyszerlerakathoz a napokban kell megérkezzen az utolsó évnegyedre kiutalt penicilin, neosalvarzán, luminál, pepsin, bariumpromórin, koffein és egyéb rendkívül értékes gyógyszer, amit hazánkban egyelőre nem, vagy csak nagyon kis mennyiségben gyártanak. Ez év áprilisától rendszeresen érkezik Kolozs megye részére a kitűnő mi-

nőségű szovjet gyógyszer s ezenkívül rengeteg orvosi műszer.

A megyei gyógyszerlerakathoz díjmentesen osztja szét a gyógyszereket és az orvosi műszereket Kolozsváron a klinikáknak és a megyében negyvenhat orvosi rendelőknek. A szovjet gyógyszer és orvosi műszerek rendkívül elősegítik a különböző népbetegségek felszámolásának meggyorsítását, mert gyógyszer-gyárainknak a szükségletehez mérten még elégtelen termelését pótolják.

VILÁGOSSÁG SPORT

A budapesti „Népsport” ökölvívóinkról

A RNK—Magyar Népköztársaság ökölvívó találkozó után a budapesti Népsport a következőkben számol be ökölvívóink budapesti szerepléséről:

„A RNK együttes minden tagja pompás erőnlétben, kitűnő harci szellemben, keményen küzdött. Még egy kis iskolázás, ütéspontosság egyiknél-másiknál több nemzetközi tapasztalat és a román együttes a legjobbaknak is egyenrangú ellenfele lesz.

Secosan kitűnő ökölvívó, de egy kicsit gyorsabb lehetne. Margarit is igen tehetséges, ütése azonban nem elég pontosak. Fiat keményen ütő, nagyszerű vere-

kedő-stilusu ökölvívó. Ambrus még nem kész ökölvívó, Lipca balhorgai és felütései ellen nehéz a védekezés. Ugyelnie kellene azonban ütése szabályosságára. Zaharia két menetet át bírkózott, csak a 3. menetben láttuk, hogy útni is tud. Ciobotaru most még jobb volt, mint a FVB-n. Kemény balhorgai igen veszélyesek. Boghita jól iskolázott, kemény ütési. Több pontosság, több tapasztalat, kellő szorgalom és — nagy sikerei lehetnek ökölvívásban.”

Máshely a Népsport ezt írja: „A magyar-román válogatott ökölvívó mérkőzés hatalmas küz-

delem után dőlt csak el és egészen kis pontkülönbséggel. Akik nem kísérték eléggé figyelemmel a szocializmus felé haladó Román Népköztársaság sportéletének fejlődését, talán csodálkoznak ezen. De azok, akik ott voltak a FVB remek versenyein, már tudták, hogy a román sport néhány év alatt évtizedek mulasztását pótolta.

A román ökölvívók technikája talán még nem olyan finom, nem olyan csiszolt, de hamarosan az lesz, küzdőszellemben pedig felülmúlják legjobbjainkat. Nagyszerűen végigbírták a három menetet.”

KOLOZSVÁR VEZET A RNK ÖKÖLVÍVÓ KUPÁBAN

A RNK ökölvívó kupa küzdelmei a befejezéshez közelednek. A küzdelmekben három csoportban 15 város legjobb ökölvívói vesznek részt. Az első csoportban csaknem biztosra vehető Bukarest válogatottjának az első helyezése, amely az elmúlt vasárnap 36:16 arányban győzött Turnu-Szeverin válogatottja ellen. Ebben a csoportban: 1. Bukarest 155 p. 2. Krajova 83 p. 3. Turnu-Szeverin 57 p. 4. Szeben 49 p. 5. Brassó 41 pont.

A második csoportban annál nagyobb a küzdelem. Négy város: Kolozsvár, Nagyvárad, Resica és Temesvár egyformán eséllyel küzd a csoportbajnokságért. Jelenleg Kolozsvár válogatottja vezet 90 ponttal. 2. Nagyvárad 88 p. 3. Resica 84 p. Temesvár 79 p. 5. Arad 51 p. Kolozsvár csapata a legközelebbi mérkőzést Aradon játsza. Ha itt sikerül megszereznie legalább 18 pontkülönbségi győzelmet, úgy esélye van a bajnokság megnyerésére is. A harmadik csoportban Braila vezet 94 ponttal. 2. Konstanca 86 p. 3. Galac 78 p. 4. Ploesti 64 p. 5. Iasi 46 ponttal.

A vasárnap megrendezett ökölvívó mérkőzések közül megilepésnek számít Krajova 26—18 arányú győzelme Szeben ellen, továbbá Braila csapatának 36:11 arányú győzelme Iasi ellen.

VÁLTOZÁS A KOLCZSVÁRI „ŐSZI KUPA” MÉRKŐZÉSEK VASÁRNAPI MŰSORÁBAN

KOLOZSVÁR. — A KESE és a CFR Kolozsvár, azzal a kéressel fordult a Labdarúgó Szövetséghez, hogy az október 9-ére kisorsolt mérkőzéseket külön játszassák le.

A Labdarúgó Szövetség elfogadta a két csapat kérését és így a kisorsolt mérkőzéseiket a következő időpontban játssák le a Gh. Gheorghiu-Dej sporttelepen:

Szombaton délután 4 órakor: KESE—CFR Nagyvárad. Vasárnap délután háromnegyed 4 órakor: CFR K.—RATA

Uj csucseredményeket értek el céllovóink és súlyemelőink

BUKAREST. — A Béke Nemzetközi Napjának tiszteletére, céllovóink és súlyemelőink sorozatos csucsokat javítottak meg.

Az országos céllovó-bajnokságok I. osztályu férfi számát Sarbu Iosif, az Állami Bank versenyzője nyerte meg 399 ponttal a 400 lehetőségéből. Teljesítménye új országos csucs. A női I. osztályu bajnokságot Rodica Dabija (STB) nyerte 392 ponttal. (Uj országos csucs).

A fentiekben kívül még Gh. Lichiardopol, Stefania Augustin, Sorin Cantila, Aurel Neag-

ru, V. Panturu, Marilea Vidrascu és Benata Slavici állítottak fel új országos csucso.

Súlyemelőink közül Stefan Stefan a harmatsúlyban 56 kg-os szakitással, Cozma Alexandru (Dinamo) a pehelysúlyban pedig kettős csucsozt ért el. Lökéssel 72 kg-ra, nyomással pedig 89 kg-ra emelte a régi csucsozt.

Piticaru (Dinamo) a félnehéz súlycsoportban nyomással 107 kg-ot emelt a magasba és ezáltal 6400 gr-mal szárnyalta túl a régi csucsozt. Ugyanakkor szakitással 77 kg-ra emelte az országos csucsozt.

A kerületi labdarúgó bajnokság műsora

KOLOZSVÁR. — A szombatvasárnapi kerületi bajnoki mérkőzésekre a következő játékvezetőket és partjelzőket küldték ki:

Szombaton délután 4 órakor a Gheorghiu-Dej sporttelepen KESE—CFR Nagyvárad öszi kupamérkőzés, vezeti: Benescu (Medgyes). A Victor Babes egyetemi stadionban Dinamo—Dermata I., Serban (Prulik és Constantinescu). A város kispályán Élelmézők—Textila ifjúsági, Luca (Lungu és Györi dr.) A Dermata-pályán Dermata—CFR ifjúsági, Nemes, (Olariu és György).

Vasárnap délután fél 3 órakor a Gheorghiu-Dej sporttelepen CFR—Vasas törpemérkőzés. Háromnegyed 4 órakor CFR—RATA (Marosvásárhely), öszi kupamérkőzés, vezeti: Huneade Anton (Nagybánya).

A városi kispályán vasárnap délelőtt 9 órakor Hadsereg (Szászfenec)—RATA. Ciurus, (Rosner és Deák). 11 órakor Victoria—KESE ifjúsági, Calatean (Zinczár és Szabó). Délután 1 órakor Vegyes Szakszervezet—Victoria, Varga, (Medgyesfalvi és Weszelovszky). A Victor Babes egyetemi stadionban délelőtt 9 órakor Dobnygyvár—Vasas II., Farkas, (Fraila és Suteu). 11 órakor KKASE—Marosvásárhelyi Szövetkezet, Stern dr. (Veress és Serban). Délután 1 órakor Sanitas I.—Sanitas II., Rusu (Reiter és Popovici). A Dermata-pályán délelőtt 9 órakor Dermata II.—Élelmézők, Oancea, (Nagy és Adorján). 11 órakor

Az Állami Osztály-sorsjáték

Állami Kereskedelmi Társaság

a közönség tudomására hozza, hogy már árusítják a 45. Osztály-sorsjáték II. osztályára, — amelynek húzása október 19-én és 20-án lesz, — a sorsjegyeket. Aki cskését az I. osztályról, most a II. osztálytól is résztvehet a sorszásban, ha sorsjegyet vásárol az

lami Osztály-sorsjáték bármely képviselőjénél.

Íróasztalokat és irodai szekrényeket

keres megvételre a

„Victoria” Szövetkezet Kolozsvár, Szabadság-tér 21

November 7 tisztelőre versenyre hívta ki Kolozsmegye állami gazdaságait

KOLOZSVAR. — A kolozsi állami gazdaság dolgozói November 7 tisztelőre versenyre hívta ki a megye állami gazdaságait. A versenykiírásnak 9 pontja van:

1. A bevetendő területeket a felsőbbrendű mezőgazdálkodás módszereivel műveljék meg. 2. Minden szem vetőmagot fertőtlenítenek, megtisztítanak és megállapítják fajtaját. 3. Kiküszöblik a gépeknél és felszereléseknél előforduló javításokat. 4. Idejében és minél kedvezőbb körülmények között begyűjtik a kukoricát, répát, burgonyát, a gyümölcsféléket és a többi mezőgazdasági terményeket. 5. A legmondosabban elraktározzák a terményeket, hogy elkerülhessék a téli rothadást. 6. 15 százalékos anyagmegtakarítást eszközölnek. 7. Rendbeszedik az alkalmazottak lakását és az istállókat. Ennél a munkánál nagyértékű anyagot takarítanak meg. 8. Szakkadereket nevelnek a munkások közül, valamennyi munkanemre. 9. Az őszi mezőgazdasági munkák elvégzésénél szovjet mezőgazdasági módszereket alkalmaznak.

Mezei hálókocsit készítenek a fővárosi „Vasile Roaita” üzem iffjumunkásai

KOLOZSVAR. — A fővárosi „Vasile Roaita” üzem iffjumunkásai kezdeményezésére pár nappal ezelőtt megkezdtek országunkban az első mezei hálókocsi gyártását. A gépkocsihoz, vagy traktorhoz csatolható hálókocsi a falvaktól távolabb dolgozó mezőgazdasági munkások számára készült.

Az első mezei hálókocsi összeállítását után, rövidesen megkezdik a kocsi sorozatban gyártását. A kocsiakat kényelmes ágyakkal szerelik fel, hogy tökéletesen kipihenhessék fáradalmaikat a mezőn dolgozó mezőgazdasági munkások.

A mezei hálókocsik tömeges gyártása nyugodtabb és kényelmesebb életet biztosít a falusi dolgozóknak. Fáradtságos munkájuk után munkahelyükön pihenhetik át az éjszakát, s nem kell nagy utat megtenniük a legközelebbi faluig.

A bukaresti „Vasile Roaita” üzem iffjumunkásainak nagyszerű kezdeményező lépése bizonyítja, hogy a városi dolgozók nem feledkeznek meg a fal-

vak dolgozóiról, s mindent elkövetnek a munkás-paraszt szövetség megszilárdításáért.

Kolozsmegyében

megkezdődött a vetés

KOLOZSVAR. — A megye területén, hegyebb helyen befejezték a cséplést. Még csak a havas környéki falvakban maradt egy kevés csépeletlen gabona. Október 5-ig beérkezett jelentések arról számolnak be, hogy a megye területén 95 százaléka van kiesépelve a gabonának.

Még javában folyt a cséplés, a falvak dolgozó földművesei már megkezdtek az előkészületeket az őszi vetési kampányra. A megye minden falujában kijavították a szerszámokat, ekéket, boronákat, vetőgépeket, hogy amikor a vetés megkezdődik, ne történjen fennakadás s a munka zavartalan legyen. A falvakon az ideiglenes bizottságok tisztító és csávázó központokat létesítettek, ahol a vetőmagot kirostálják, megtisztítják és csávázzák. Így a földbe csak tiszta, gyommentes mag kerül.

Október 5-i jelentés szerint Kolozsmegyében 788 hektár búzát, 185 hektár rozst, 9 hektár ősziárpat és 6 hektár ősziorsót vetettek el.

Vannak egyes falvak, ahol a gyenge felvilágosító munka következtében még nem fogtak hozzá kellő mértékben a vetéshez. Itt nem értették meg a földművesek az idejében való vetés fontosságát. Az ilyen községekben a tömegszervezeteknek nagyobb súlyt kell helyezniük a dolgozó földművesek mozgósítására; a felvilágosító munkára.

Szemetes magot nem szabad elvetni!

A bákómezei Lépced csángó-magyar község határában történt tavaly őszi vetés, Rác György szegényparaszt, aki nemzetgyűlési képviselő. A határ mentén kis ökrökkel az őszi vetést végezték a csángók. Elmaradt vidék, elmaradt földművelés. A táj lankás, szép, szelíd.

Rác György az egyik gazda jorduló ökrét nézte. Mikor a lankába ért, megszólította a földművest. Elgyönyörködtek egymás kiejtésén és tájszólásbeli messzeségén. Bákó megyében nagy szenzáció egy erdélyi magyar. Most már egyre gyakrabban bukkannak fel, de évszázadokig nem jártak arra.

Rác György nemcsak a nyelvet kutatta, hanem a paraszt életét is. Belenézett a bokor mellett elrejtett zsákba és

csóválta a fejét. Az őszi búza szemetes volt, gazos, idegen anyagos, a magvak mecsapottak, az ember a jövődől vetésbe beleképzelt a piros pipacsok ezret.

— Nem jól van ez így! — mondotta az erdélyi ember.

A másik behúzta a fejét. Szégyenkezett. Rosszul esett neki, hogy a vendég, ahelyett, hogy örvendezve parolázott volna véle, tanítani akarta és a fejét mosta.

Rác György a magból tenyerébe vett egy csomót. S félretett a többiből:

— Lásna, ez se csiraképes, ez se. Ez a harmadik, a negyedik se biztos, hogy kikél.

A csángó elrestelte magát. Még megpróbált ellenkezni.

— Hát nincs magtisztítóállomás a faluban?

— kérdezte Rác György — Van. — Hát akkor miért nem vitte oda? — Sokat kell várni, nem volt türelmem hozzá. Szép az idő. — S a kiterülő őszi verőfényre mutatott.

Még egyideig ellenkezett: Előkészületeket tett rá, hogy tovább szánt a rossz maggal. Zárkózott, fagyos dacosságában, mintha azt mondta volna: „mi közd hozzá? Az én magommal és az én földemmel azt teszem, amit én akarok”.

Az erdélyi ember ott állt a szántóföld szélén, nem szólt egy szót se, csak figyelte, hogy mi lesz.

A csángó hirtelen meggondolta magát, a másik némaságától felébredt benne az ész és a lelkiismeret. Egyszer csak felkapta a magos

zsákot, rátette az ekére, kinyomta az ekét a barázdából, megfordította az ökröket és indult — a fűzadúlón — hazafelé:

— Ennek az embernek igaza van! Szeméttel mégse lehet vetni!

A bákómezei példa mifelénk számára is érvénnyel bír. Nem elég magtisztítóállomást felállítani. Ezt megelőzőleg és annak kíséretében, minden évben felvilágosító hadjáratot kell folytatni a magtisztítás céljára és jelentőségéről a gabona jövőjét illetően. Ma még nem tartunk ott, hogy minden darab föld és minden gazda válogatott, tudományos intézetekben csirázott vetőmagot kapjon. De a vetőmag kitisztítása, csávázása első lépés e felé az eszményi állapot felé.

sz. a.

A haraklányi ideiglenes bizottság

Iekozza munkáját a vetési kampány sikere érdekében

HARAKLÁNY. — (Tudósítónktól.) Marian Ioant, Haraklány szilágysági község ideiglenes bizottságának titkárát iródjában találjuk. Az őszi munkák megszervezését tudakoljuk tőle. Megtudjuk, hogy az ideiglenes bizottság tagjai és a vetési körzetek felelősei, házról házra járva végzik felvilágosító munkájukat. Ebben a munkában Hozodea Nicolae és Pojar Vasile szektorfelelősök tündek eddig ki.

Az ideiglenes bizottság titkára tájékoztat bennünket: az őszi vetési kampány megbeszélése a dolgozókkal az elmúlt vasárnap történt meg. A tartóhántást befejezték a dolgozó földművesek. Ebben a munkában megszakadás volt, mert a száraz időjárás megkeményítette a földet. Két napi eső után azonban újult erővel fogtak szántáshoz a dolgozó földművesek.

— A cséplés még folyik a községben. Az ideiglenes bizottság hatáskörébe két község tartozik, Haraklány és a szomszédos Bádón. Egy-egy szérű van mindkettő határában. Most kaptunk a paniti állami gazdaságtól egy cséplőgépet. Ezt is üzembe helyeztük és segítségével rövidesen befejezzük a munkát.

Az őszi vetési kampány megindításánál is hibát követett el az ideiglenes bizottság. A dolgozó földművesekkel való megbeszélést húzták-halasztották, egyik vasárnapról a másikra. Ennek következménye érezhető, késés van. Eppen ezért szélesebb körű felvilágosító munkát kell kifejteniük az ideiglenes bizottság tagjainak, hogy a hiányosságokat kiküszöbölve, minél előbb, minél fokozottabb mértékben teljesítsék Haraklány és Bádón dolgozó földművesei az őszi vetéseket. Balogh Ferenc

Példa arra, hogy a kormány rendelkezései a nép érdekeit szolgálják!

Még csak október elején vagyunk. Alig néhány hete, hogy a dolgozó földművesek learatták a szalmagabonáikat. Az aratással egyidejűleg megkezdődött a cséplés is. A falvak határában, a kijelölt szérűkön felbugtak a cséplőgépek s most, néhány hét után, sorra fejezik be a munkát.

Nem így volt ez a múltban. Annak ellenére, hogy a cséplőgéppálmány nagyobb volt, mint most, a tőkés-földesúri rendszer idején még november hónap végén is dolgoztak a cséplőgépek a falvakon. Miért? Akkor talán több volt a termés? Nem! Ma több! De a múltban a cséplőgépek előbb a földesurak és a nagygazdák gabonáját csépelelték ki s csak utána került sor a szegényekére. Szervezetlenül folyt a cséplés a múltban, a földművesek a termést behordták az udvarokba s a cséplőgépet házról-házra kellett szállítani. Ez hatalmas idővesztéssel járt. Sokszor órákig kellett ráncigálni a gépet, amíg egy-egy rossz hídron, vagy rossz pallón bevittek a cséplőgépet udvarába. Az is előfordult, — hogy a gépet be lehessen vinni az udvarra, — új pallót kellett építeni az utcséli sánc fölé, mert a régi nem bírta volna el a nagy terhet.

Es mennyi üzemanyag veszett kárba a gép szállításával! Amíg a pallót javították, a traktor pőfögött, a benzín fogyott.

Szervezetlenül volt a cséplés a múltban. Ezt a szervezetlenséget kiküszöbölte ki a kormány intézkedése, a szérűn való cséplést, amit ez évben kezeltünk be először. A dolgozó földművesek eleinte idegenkedve fogadták az újítást. A nagygazdák befolyása érvényesült, amikor megjelent a rendelkezés. Ennek kíséretében a dolgozó földművesek vonatkozva fordultak szérűbe a gabonát. A nagygazdák által terjesztett különböző oktatlan és állítású kifogásokkal éltek. De amikor a dolgozó földművesek látták a szérűn való cséplés eredményét, olyan gyorsan szerte is fosz-

lottak a kifogások — szertejósztott az idegenkedés a szérűn való csépléstől.

Az a tény, hogy most, október első napjaiban már csak alig néhány faluban dolgoznak még a gépek, — a cséplést a legtöbb helyen befejezték — a szérűn való munkának köszönhető. Hogy mit jelentett a gyakorlatban a szérűn való cséplés, arra csak egyetlen példát hozunk fel. Bánffy-hunyadon például az elmúlt évben naponta 40—50 mázsát csépelelt ki egy gép. Időben nem tudott többet végezni, mert a házról-házról való huzigálás teletmes idővesztéssel járt. Ebben az esztendőben, a szérűkön egyenként 240—250 mázsás napl eredményt értek el a cséplőgépek. Az elmúlt esztendőben nyolc hétig tartott a cséplés Bánffy-hunyadon, ebben az évben — kevesebb géppel, mint tavaly — öt hét alatt végezték el a munkát. De ez nemcsak Bánffy-hunyadon volt így, hanem kivétel nélkül, az ország minden falujában. Nagy dolog ez. A dolgozó földművesek közül másfél hónappal hamarabb jutottak készpénzre váltható gabonához, új kenyérhez. És figyelembe kell vennünk a nagymértékű üzemanyag-megtakarítást is, amit a gépek házról-házra való szállításának kiküszöbölésével értünk el.

A dolgozó földművesek eleinte idegenkedtek még minden újtól. Idegenkedtek a szérűn való csépléstől is. A gyakorlat azonban, az eredményeket az új munkamódszerek helyességét bizonyították. Ezt kezdik belátni a dolgozó földművesek is. A szérűn való cséplés is új munkamódszer, amelynek eredményével, hasznosságával tisztában vannak már a dolgozó földművesek. Itten új munkamódszerek bevezetését előzzák a Román Munkásnő Kezdeményezésére a kormány össze- mezőgazdasági vonatkozású rendelkezései, utasításai, amelyek a dolgozó földművesekről saját és az ország egész dolgozó népe érdekében követniük kell.

sz. gy.

A magyarlapádi dolgozó földműveseket

az őszi vetésre mozgósítja a MNSz szervezete is

MAGYARLAPÁD. — (Levelzónktól.) A cséplés befejezése után az alsófehérmegyei község dolgozó földművesei neki fogtak a tartóhántásnak. Ezt a munkát 90 százalékosan teljesítették. Már előkészítették a mezőgazdasági gépeket, hogy idejében meg tudják kezdeni a vetést. A tisztító és csávázó központ működik. A falu lakossága igyekszik pontosan teljesíteni a vetést. A Magyar Népi Szövetség utcafelelősei felvilágosító munkát végeznek a vetéssel kapcsolatban.

Falunkban a tőkés-földesúri világ idején egy iskola működött. A nemzetiségeket elnyomó kormány egy magyar tanerőt engedélyezett csak, 1939-ben pedig teljesen megszüntették a magyar nyelvű tanítást. A gyermekek tanultak volna, de nem értették a nyelvet. Az akkori sovinszta tanítók nem akarták magyarul is elmagyarázni a tananyagot. A felszabadulás után megváltozott a helyzet. Ma már hat tanereje van a magyar nyelvű állami iskolának és nagy az egyetértés a román és a magyar tanítók között. A tanítás megkezdődött, az iskolában felső ciklus is van. Nagyon szép megnyitó ünnepség volt, amit a hékenappal kötöttünk össze. Az ünnepség sikeréhez hozzájárult a MNSz és RDNSz utcafelelősének felvilágosító munkája. Vallosi Anna

Kulákasszonyt lep'eztek le a MNSz tagjai Solymoson

SOLYMOS. — (Levelzónktól.) A Magyar Népi Szövetség szervezetébe tömörült dolgozók teleplezték Scheitz Endréné kulákasszonyt, aki ki akarta játszani az érvényben lévő rendelkezéseket. Scheitz Endréné nemrég felhívást kapott az ideiglenes bizottságtól, hogy gondoskodjék 30 hold területegyesítő földjének megműveléséről. A

kulákasszony ahelyett, hogy földjét megműveltette volna, a törvény kijátszásával áruba borcsátotta birtokát. A Magyar Népi Szövetség szervezetébe tömörült dolgozó földművesek teleplezték Scheitz Endréné meaterkedését és felvilágosították a dolgozó földműveseket.

Egyed József

Kolozsváron az egyetemi hallgatók elhelyezését

KOLOZSVÁR. — Tavaly, tavalyelőtt s azelőtt még rengeteg nehézséggel számolt a vidékről Kolozsvárra jövő egyetemi hallgatójelölt. Lakás, koszt, tandíj, jegyzetek, no meg egy kis zsebpénz. A szegény földműves gyermeke s a munkásszülők ivadéka mindezeket csak hosszas utánjárás után, biztosíthatta magának. A kosztal nem volt olyan sok baj: ott volt a menza; s a tandíj: volt kedvezmény; jegyzetek: az is került, s ha nem másképpen, hát kölcsön. A lakás: ez volt a legnagyobb probléma. A meglévő diákokthoz befogadóképessege aránytalanul kicsi volt a szükségletekhez mérten, s mit tett az egyetemi hallgató, ha nem akadt helye az otthonban? Kivett egy butorozott szobát s beköltözött — ha egyáltalán kapott. Ha hozzájuthatott, akkor nyögte egész évben a házbért. Ha nem fizetett: le is ut, s fel is ut, — mondta a házigazda, s a diák kezdte előlrol a lakáskeresést.

Az idén is így lenne, mert hiszen Kolozsváron nagy a lakáskrisz. Valójában a helyzet sokat változott. A lakáshivatalokkal szoros kapcsolatot tartva, butorozott szobák igénybevételével s kiutalásával foglalkozik egy bizottság a diákvédő hivatal mellett. E bizottság feladata: nyilvántartásba venni a kolozsvári lakosok részéről önként felajánlott szobákat, felkutatni a diákság részére megfelelő lakrészeket, s végül kiutalni egy-egy szobát, vagy lakást a kérvényezőknek. A lakáshivatalok nem tudnák betölteni e feladatot, mert megterhelésük így is meglehetősen nagy. A diákvédő hivatal mellett tevékenykedő bizottság viszont kizárólag csak ezzel foglalatokodik. Természetesen a lakáshivatalokkal szorosan együttműködik a bizottság, ment ezzel elkerülhető a szoba, vagy lakáskiutalásnál előálló zavar, s összeütközés. A végleges beutalást egyébként amugy is az illetékes lakáshivatal állítja ki.

Az egyetemi hallgatók örömmel fogadta e bizottság létesítését, s tekintettel a Kolozsváron uralkodó lakáskriszre, mérsékelte igényeit. Kisebb lakterülettel is beéri, azaz szivesen összeköltözik diák társaival, s nem ragaszkodik különböző feltételekhez a lakás kiválasztásánál.

Kolozsváron jelenleg nyolcezer egyetemi hallgató tartózkodik. Egyrésztük, mintegy kétezeröttszáz a

diákokthoz talált elhelyezést, ezer saját magának keresett lakást, ezer kolozsvári illetőségű és a hátralevő háromezeröttszáz diák nagy része végleges fedél nélkül áll. Ennek a háromezeröttszáznak több mint tíz százalékát már lakáshoz juttatta a bizottság, a többiek beutalása nap mint nap folyamatban van, de sajnos, a lakáshiány oly nagy, hogy tömeges elhelyezésről szó sem lehet az öntudatos kolozsvári lakosok segítsége nélkül. Kétségtelen, hogy már sokan jelentkeztek s ajánlották fel lakásuk egy részét az egyetemi hallgatóknak, de számuk még elenyészően csekély a szükségletek kielégítéséhez.

Szükségesnek mutatkozik a nagyszámú jelentkezés. Erre vonatkozólag már történt egy felhívás a városi ideiglenes bizottság részéről. Most újabb felhívással fordul a diákvédő hivatal mellett működő bizottság Kolozsvár lakosaihoz. Legyen mindenki belátó, s mérsékelje kissé igényeit s ajánlja fel lakásának egy részét, mert ezzel mentesül a lakáshivatalok kényeszerű zaklatásától, s egyben emberbaráti kötelezettségének tesz eleget. A diákság magatartása már nem a régi. Ma már öntudatos egyetemi hallgatók nevelődnek az egyetemeken, akik jövő fejlődésünk pillérei lesznek, s akik talán házakat terveznek éppen Kolozsvár részére, hogy elfeledtesék a mostani lakáskriszist.

Ezt kell megértenie Kolozsvár lakosságának, s akkor bizonyára sok lesz a jelentkező. Ha mindenki arra gondol, hogy talán az ő fia is hasonló lakásnehézségekkel küzd idegenben, akkor nem utasítja vissza e kívánalmat. Egyébként az önkéntes felajánlást a bizottság azzal honorálja, hogy lehetőleg minden kívánságát teljesíti a lakás felajánlónak a diák személyének kiválasztásánál, — személy szerint meg lehet jelölni az illetőt — az elhelyezésnél s az ezzel kapcsolatos eljárásoknál.

A bizottság várja Kolozsvár lakosainak jelentkezését, s reméli, hogy az elkövetkező napokban és hetekben megsokszorozódik azoknak száma, akik megérlik az idők szavát, s inkább lemondanak pillanatnyilag lakásuk egy részéről, csak azért, hogy a fiatal nemzedék ne legyen kénytelen teljes egészében szűfolt állapotban készülni a jövő feladatára. (—)

Elveszett okmányok

PIERDERI DE ACTE

Az alább felsorolt személyi okmányok elvesztek és azokat tulajdonosaik semmisnek nyilvánítták:

Urmátoarele acte personale au fost pierdute și posesorii lor le declară nule de drept în mânăle oricui s'ar afla:

1. Sofia lui Szallós Francisc, nasc. Dózsa Rozalia, Cojoena, Str. Moara Nr. 14, cartea de membru Nr. 18.266, eliberat de Cooperativa „Victoria” Cluj. 7506
2. Sotia lui Papp Carol Cluj, Str. Gábor Áron 32, cartea de membru Nr. 1812, eliberat de Cooperativa „Victoria” Cluj. 7520
3. Hoka Adalbert, Comuna Florești, Jud. Cluj, Str. Barbu Lăutaru Nr. 14, Cartele de

Alimente tip „C”. Hoka Agneta cu acelas domiciliu, Cartela de Alimente tip „D”. Ambele Cartele au fost eliberate pe iunilo Iulio-August-Septembrie 1949, de către Sfatul Popular Florești. Tkv (SI)

4. Cosovici Traian Cluj, Str. Calvin Nr. 14, Dovada Nr. 668 —1947 și Dovada de ramanare in Cluj, eliberate de Politia Cluj. Tkv (SI)

5. Pálffy Mária Cluj, Str. Donat Nr. 116, Buletin de Insciere la Bir. Populatiei No. 31436—1947, eliberat de Militia Cluj, si cartela de alimente tip „C”, No. 257574 pe semestrul IV, distribuit de Sc. Tech. Adm. Maghiară de Fete. Tkv (SI)

6. Sotia lui Bartha Alexandru Cluj, Str. Bălescu No. 17, Buletin de inscriere la Bir. Populatiei No. 21589—1947, eliberat de Militia Cluj. Tkv (SI)

7. Gellért Paul Cuj, Str. Jobagilor Nr. 85, carte de membru Nr. 1389, eliberat de Cooperativa „Victoria” Cluj. 7545

8. Cosovici Traian Cluj, Str. Calvin No. 14, Dovada Nr. 28.668—1947 și Dovada de ramanare in Cluj, eliberate de Politia Cluj.

A Herbák János-Művek
ALKALMAZNAK
egy végzett
gépészmérnököt,
vagy almérnököt
Je entkezés a 7-es számú szobában

STOP
Az ADY-HARISNYAGYAR október 3-án, szombaton este 8 órai kezdettel
SZÜRETI BÁLT
rendez a Textilmunkások Szakszervezetének nagytermében
Tánc előtt kiűnő műsor — Izl. tes bülfé
Minden dolgozót szeretettel meghív a Rendezőség

KERESEK megbízható minde-
nest, nagyon jó javadalmazással.
Cuza Voda (Postakert)-utca 16,
ajtó 7. 7522

BEJÁRÓNÓT keresek azonnal-
ra. Bernáth Andor-utca 11. Nagy.
7525

VIDEKI, kisebb háztartás veze-
tésére megbízható, intelligens
háztartásnőt keresek. Ajánlatok
„Október” jellegre a kiadóba
küldendők. (Tkv (V))

BRÉTFÜ-UTON szerdán este
elveszett női félcipő megtalálója
jutalmat kap Dávid Ferenc-utca
11 alatt. 7532

ARANY karóra elveszett. Meg-
találója nagy jutalomban része-
sül. Cim a Slova-ban. Tkv (SI)

R. P. R.
CORPUL PORTAREILOR TRIBU-
NALULUI, CLUJ.
Dosar Nr. 547/1949.

PUBLICAȚIUNE DE VÂNZARE
In ziua, de 10 Octomvrie 1949,
ora 12 dim. se vinde la licitație
publica in Cluj, str. 6 Martie Nr. 1,
un aparat cu teighea pentru pre-
gătit inghetata, una vitrina, mese
pentru cofetarie și scaune, un re-
șou pentru gaz, una masă, un ca-
zan, una mașina de gătit și un
cântar, i-ar in continuare in Piața
Libertății Nr. 30, una mașina
pentru gaz cu trei uși, i-ar in con-
tinuare in Str. Horea Nr. 4, un du-
lap combinat, un dulap, una ma-
să, una lampă, un scaun fotoliu.
Portărel-șef:
(ss) Ioan Câmpeanu 7544

HARGITA
Szövetkezetnél
Kossuth Lajos-utca 44 sz.
ELADÓ:
15.000 darab
különböző nagyságu
tisztá üveg

KERESÜNK MEGVÉTELRE:
2 darab cca. 80—100 literes üstöt,
egy jókarban lévő kétkerekű
taligát,
kápos-tóshordókat,
egy darab ötkilogrammos és
egy darab tízedes mérleget.
CIMEKET A SLOVÁBA

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 50 lej, szombaton 60 lej.
Állástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 8 lej.
Cim a kiadóban és jellegű hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

Villámhirdetéseket
rendszeresit október 10-étől, hétfőtől kezdve a „Világosság”
kiadóhivatala.
A hirdetések torlódásának elkerülésére és hogy hirdetőink
sürgős jellegű hirdeteinek másnapi feltétlen megjelenését
biztosítsuk, október 10-étől, hétfőtől kezdve bevezetjük a „Vil-
lámhirdetések”-et.
Az este 7 óráig kiadóhivatalunkban feladott „Villámhírde-
tések” a másnapi lapban feltétlenül megjelennek, míg a többi
hirdetések közlését csak a feladás sorrendjében tudjuk biztosí-
tani.
A „Villámhirdetések”-kel olvasóközönségünk érdekeit ki-
vánjuk szolgálni, lehetővé téve a sürgős jellegű hirdetések ké-
sedelemnélküli megjelentetését.
A „VILÁGOSSÁG” KIADÓHIVATALA.

ADÁS-VÉTEL
FERFI KERÉKPÁR eladó. III.
ker. Gábor Áron-utca 6, délután 6
órától. 7457

KONYHABUTOROK, fél-háló,
töltött székek olcsón eladók. Cim
kiadóban. 7471

ELADÓ szilva. Transilvaniei 7
Kerekdomb.

MEGVÉTELRE keresek 1.50 mé-
ter butorhuzatot és 11 mór hu-
zatvédőkortont. Református Theo-
logia Gazdasági Hivatala. 7490

VESZEK vaságyat éjjeli szek-
rényel gyermek részére és kétsze-
mélyes rökamliét. Cim a kiadóban.
7494

ELADÓ külföldi sütső gázke-
mence. Görögemplom-utca 21.
7494

PERZSASZONYEGET keresek,
kifogástalan állapotban, össze-
kötött és nagyobbab. „Perzsa” je-
llegre a kiadóba. 7500

SZÉP ebédőberendezés 25 000
lejtért eladó Jon Mafiorescu-utca
12, Békás-ut elején. 7502

ARANY (bronz) porfestőket ve-
szek. Els tételben is. Pázsint ké-
pkereső. December 30-utca 4.
7509

ELADÓ jó állapotban férfi ke-
rékpár, vagy rádióval elcserezném.
Jazului-utca 5. 7513

EZÜST-RÓKA és mély gyer-
mekkocsi eladó. Tordai-ut eleje,
11 szám. Tkv (SI)

STINGL, keresztthuros zongora
jó állapotban eladó Cim a kiadó-
ban. 7524

KERESEK jókarban levő, sötét-
barna, vagy szürke női, átmeneti
kabátot. Cim a kiadóban 7526

ELADÓK: 2 ágyosodrony, 2 szo-
bal vaskályha, tizedes mérleg 150
kilós, kétágu villanycsillár, egy
szárny-sziva'tyu. Densusiánu
(Bajza)-utca 30 7530

NŐI és férfi kerékpár jutányos
árért eladó. Szondy-utca 68.

BARNA férfi öltöny, közpter-
metre, két kombinált szekrény
eladó. Tache Jonescu 101 7529

VENNÉK kezeset használó női
átmeneti kabátot, szürke vagy
drapp színben Karcus. Közpter-
metre. Cimeket a Slova-ba
Tkv (SI)

INGATLAN-LAKÁS
ELCSERÉLNEM szoba, kony-
hás, éléskamrá: mellékhelyiséges
lakásomat hasonlóval. Hegyvölgy-
utca 21. 7487

ELCSERÉLNEM különntelkes
szoba, konyha, előszobás lakáso-
mat hasonlóval. Tordai-ut 69.
7495

ÜRES, vagy kevésbé butoro-
zott, különbejáratu szobát keresek
fiatal tanítónő. Cimeket „Sokak
fizetek” jellegre kiadóba. 7508

ELCSERÉLNEM Désen, köz-
pontban levő 2 szoba; konyhás
lakásomat kolozsvárral, kisebbel
is. Sadlerné, Kossuth Lajos-utca
28. 7510

SZOBÁI, konyha, éléskamrából
álló kertes ház eladó Érdeklődni
Cserőró-utca 37. 7512

HÁZHELY eladó, Borháncsi-ut
42. Érdeklődni Jugoszlávia-utca
21. Tkv (SI)

INGYEN gyakorolhat zongorámon,
ha központban megfelelő butoro-
zott szobát ad Cim a kiadóban.
7505

SZERÉNYIGÉNYŰ magyar diák
mint családtag lakást kaphat. —
Ugyanott eladó: tejfokoló és Me-
zőgazdasági Lexikon. Cim a ki-
adóban. 7513

KÉT tisztviselőnek lakást, teljes
ellátást kaphat rendes családnál.
Cim a kiadóban. 7533

ELCSERÉLNEM egy szobát,
közös fürdőszoba- és konyha-
használattal. szoba, konyhával
Érdeklődni: St. U. C. Kolozsvár,
Karl Marx-utca 69, B'r Admi-
nis'trativ. Fodor Tkv (SI)

ALLÁST KAPTAT
EGYEDÜLÁLLÓ, dolgozó nő,
főznitűdő mindenes háztartási al-
kalmazottat keres lehetőleg azon-
nalra Cim a kiadóban 7514

KERESEK 9 éves fiu mellé napi
1—2 órára magyarul is beszélő
perfekt román tanítót Wollhei-
mer. Ciura-utca 4, délután 3—4
között. 7517

KERESEK szerényebb igényű
okleveles vagy nem okleveles
gyógyászorészndőt, perfekt román
tudással, azonnali belépésre, mun-
káltatóknak, akit családtagnak
tekintének. Farmacia Nagy, Mo-
clu, Jud. Cluj. Tkv (V)